15 оной январиин
20
СУББОТО
№ 13 (4649)
Сэн 20 мунгэн

Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

Буряат-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

2-дохи Белорусска фронтын сэрэгүүдые командалагша
Советскэ Союзай Маршал РОКОССОВСКИДО
Фронтын штабай начальник
Генерал-лейтенант БОГОЛЮБОВТА

…хи БЕЛОРУССКА фронтын сэрэгүүд добтолгоёо …элүүлжэ, мүнөөдэр, январиин 18-да харгы за… …й шухала узелнууд ба немецүүдэй хамгаалгын …й түшэг тулгуурһан пунктнууд болохо ПШАС… (ПРАСНЫШ) гэдэг городые, МОДЛИН (НОВОГЕОР…Ж) гэдэг город болон хэрэмые эзэлэн абаад, мүн …мэн 1.000 гаран ондоо һуурин газарнуудые …атайгаар эзэлбэ.

…ШАСНЫШ болон МОДЛИН гэдэг городуудые эз…ахын түлөө болоһон байлдаануудта генерал-лейте… ГУСЕВ, генерал-полковник ПОПОВ, генерал-лейте… ГЛЕБОВ, генерал-лейтенант ЛЯПИН, генерал-лей…т ФОКАНОВ, генерал-майор ГАРЦЕВ, генерал-лей…т ЧАНЫШЕВ, полковник ПАШКОВ, полковник …РЬЯН, генерал-майор БУЛАТОВ, генерал-майор …ИН, полковник БЕЛЯЕВ, полковник ТРУДОЛЮБОВ, …ник МУРАТОВ, полковник КАЛАДЗЕ, полковник …ЕЛЮК гэгшэдэй сэрэгүүд; артиллериин ге…-полковник СОКОЛЬСКИЙ, артиллериин гене…йтенант ТИМОТИЕВИЧ, артиллериин генерал…нант БЕСКИН, артиллериин генерал-майор КОРОЧКИН, артиллериин генерал-майор ГАНЖЕ, полковник МЕРЛИН, полковник БАРМОТИН, полковник ТРАВКИН гэгшэдэй артиллеристнүүд; танкова сэрэгүүдэй генерал-майор ФИРТОВИЧ, полковник ЛОМАКО, полковник МИРОНЕНКО, полковник ЮРЕВИЧ, полковник КОЗИКОВ, подполковник ГОЛИК гэгшэдэй танкистнууд; авиациин генерал-полковник ВЕРШИНИН, авиациин генерал-майор АЛЕКСЕЕВ, авиациин генерал-лейтенант ОСИПЕНКО, авиациин генерал-майор БОРИСЕНКО, авиациин генерал-майор ГЕТЬМАН, полковник ПОКАЕВЫЙ, полковник ВОЛКОВ, полковник ВУСС, полковник СМОЛОВИК, полковник КАЛУГИН, полковник ТИХОМИРОВ, полковник ВИНОГРАДОВ, полковник ГРИЩЕНКО, подполковник КАЗАЧЕНКО гэгшэдэй лётчигууд; инженерна сэрэгүүдэй генерал-майор БЛАГОСЛАВОВ, полковник ДОБЫЧИН, полковник ПЕТРОВ, майор ВОРОНОВ гэгшэдэй сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор БОРЗОВ, хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-майор МАМОТКО, полковник ТИМОШЕНКО, подполковник ЛЕБЕДЕВ, полковник МИХАЙЛОВ гэгшэдэй хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Иигэжэ туйлаһан илалтые тэмдэглэхын тулада ПШАСНЫШ болон МОДЛИНИИЕ эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ ехээр шэлгарһан соединенинүүд болон частьнуудые орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдэр, январиин 18-да, 20 часта манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол ПШАСНЫШ гэдэг город болон МОДЛИН гэдэг хэрэмые эзэлэн абаһан 2-дохи Белорусска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ хоёр зуун хорин дүрбэн ехэ буугаар хори дахин артиллериин буудалга хэжэ, Эхэ оронойнгоо үмэнэһөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы ябуулгануудые хэһэнэй түлөө ПШАСНЫШ болон МОДЛИНИИЕ сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байхын түлөө байлдаануудта ами бэеэ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булимтарагшад үхэжэ тонилог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

1945 оной январиин 18.

Дайнай ябуулганууд ба советскэ газарые эзэмдэжэ Советскэ Союзда ушаруулһан газарнуудаа түлэжэ Румыниин бараа үгэхэ тухай Советскэ Союз ба Румыниин Правительствонуудай хоорондо Хэлсээн баталагдаба

…44 оной сентябриин 12-ой …э орохо тухай Хэлсээнэй …хи статьяе бэелүүлхэ ту… Советскэ Союз ба Румыниин …тельствонуудай хоорондо …он хөөрэлдөөнүүдэй эсэстэ, …ай ябуулганууд ба советскэ …ые эзэмдэжэ Советскэ Со… ушаруулһан таранзануудаа …жэ Румыниин бараа үгэхэ …ай Хэлсээн 1945 оной янва… 16-да Бухарестдэ баталаг…а.

…бтээ орохо тухай Хэлсээнэй …дахи статьягаар харaалагда… 300 миллион американска …ар сумматай үгтэхэ юумэ… 1944 оной сентябриин 12- 1950 оной сентябриин 12 …эрхи үе соо гэхэ гү, али 6 …ой түршэдэ жэл бүриин 50 миллион доллар суммада адли хубинуудаар түлэгдэхэ байна.

Иимэ юумэнүүд үгтэхэ гэжэ Хэлсээгээр хараалагдаба гэбэл: нефтепродуктнууд 150 миллион долларто, талха тариян, мал болон модон материалнууд 54 миллион долларто, далайн ба гол мүрэнэй суднанууд болон элдэб машинын ба түмэрзамай тухеэрэлгэнүүд 96 миллион долларто, тэрэ тоодо нюур дээрэ бии байһанһаа 13 миллион долларто.

Үгтэхэ юумэнүүдэй үнэ сэнтынь 1938 оной дэлхэйн сэнгээр американска доллароор тогтоогдоо, тиихэдэ тэрэ сэнгүүдынь машинын ба түмэрзамай түхеэрэлгэдэ, мүн тэрэшэлэн суднануудта 15 процент нэмээжэ, ба бүхы бусад бараануудта 10 процент нэмээжэ тоолохо.

Үгтэхэ ёһотой бараануудай тодорхой нэрэнүүд, мүн тэрэшэлэн тэдэнэй үгтэхэ болзорнууд Хэлсээгээр тогтоогдоо.

Хэлсээ баталха тушаа хөөрэлдөөнүүд бэе бэеэ хүсэд ойлгосохо эрхэ байдалда үнгэрөө.

Советскэ Правительствын түлөөлэлгөөр Советскэ Союзай Маршал Р. Я. Малиновский ба Румыниин Правительствын түлөөлэлгөөр Премьер-Министр господин Радэску, Гадаада Хэрэгүүдэй Министр господин Вишояну, Национальна Экономикын Министр господин Леукуция болон эбтээ орохо условинуудые дүүргэхэ тушаа Румынска Комиссиин түрүүлэгшэ господин Радулеску гэгшэд Хэлсээндэ гараа табиба.

СССР-эй Совнаркомдо

ССР Союзай Арадай Комиссарнарай Совет болбол 1944 оной декабрь соо трактор болон хүдөө ажалай машинануудые заһабарилха түсэбүүдые дүүргэхын түлөө областьнууд, хизаарнууд болон республиканууудай Бүхэсоюзна социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража үзөөд, социалистическэ мүрысөөндэ доро заагдаһан областьнуудые илаһанда тоолоод тогтоохонь хадаа:

1. Гүрэнэй Обороной Комитедэй дамжуулгын Улаан Тугуудые барюулжа, мүнгэн шангуудые үгэхэ гэбэл:

Карагандинска областьдо
Днепропетровско областьдо
Ярославска областьдо
Сталинска областьдо
Орловско областьдо.

2. 1944 оной декабрь соо тракторнуудые заһабарилха түсэбүүдээ дүүргэһэн доорэ дурсагдагша областьнууд, хизаарнууд болон республиканууудые тэмдэглэхэ гэбэл:

Алтайска, Приморско ба Хабаровска хизаарнууд, Ново-Сибирскэ, Курганска, Омско, Саратовска, Сталинградска, Московскэ, Челябинскэ, Куйбышевска, Кемеровскэ, Курска, Калининска, Ульяновска, Читинскэ, Ивановска, Ленинградска областьнууд, Азербайджанска ССР, Грузинска ССР, Армянска ССР, Карело-Финскэ ССР, Украинска ССР-эй Ворошиловградска ба Каменец-Подольско областьнууд, Казахска ССР-эй Акмолинска, Кзыл-Ординска, Кокчетавска, Кустанайска, Павлодарска, Хойто-Казахстанска ба Урда-Казахстанска областьнууд, Белорусска ССР-эй Минскэ область, Башкирска АССР, Бурят-Монголой АССР, Дагестанска АССР, Якутска АССР болон Крымскэ АССР.

Союзай Соведэй Түрүүлэгшэ А. А. Андреев ба Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ Н. М. Шверник гэгшэдэй дэргэдэ Английска Парламентска Делегациие хүндэлһэн завтрак болобо

…январиин 17-дэ Союзай Сове… Түрүүлэгшэ А. А. Андреев … Национальностьнуудай Сове…й Түрүүлэгшэ Н. М. Шверник …гшэд Английска Парламентын …енүүдэй Делегациие хүндэлжэ …автрак үгэбэ.

Завтрак дээрэ господинууд … Эллиот—Делегациие толгой…гшэ, Ч. Понсэнби, М. Баллер, …орд Ловат, Д. Паркер, Т. Фре…р, лорд Фарингдон, У. Робертс, П. В. Джеусон ба С. Кинг-Холл, мүн тэрэшэлэн СССР-тэхи Великобританиин Хэрэгүүдэй Этигэмжэтэ господин Д. Бальфур гэгшэд байлсаба. Советскэ талаһаа В. М. Молотов, А. И. Микоян, А. И. Шахурин, В. А. Малышев, А. Я. Вышинский, И. М. Майский, генерал-полковник П. И. Голиков, А. Ф. Горкин, М. С. Гречуха, Г. Ф. Ступуа, И. А. Власов, Х. Трудыев, Г. М. Попов, Т. Д. Лысенко, В. А. Веснин, З. Т. Сердюк, Т. П. Карыниязов, М. Абдурахманова, В. Н. Образцов, М. В. Сарычева, А. Н. Нестеров, В. И. Лебедев-Кумач болон СССР-эй Верховно Соведэй хоёр Палатануудай бусад депутадууд, мүн тэрэшэлэн СССР-эй Гадаада Хэрэгүүдэй Арадай Комиссариадай харюусалгата сотруднигууд байлсаа.

ТАСС-эй буруушаалга

Сталин, Рузвельт, Черчилль гурбанай болохоёо байһан зүблөөндэ хабаадалсуулхаар де Голлиие уриха гүйлтатайгар Советскэ Союз болбол Франциин гүйлтаар Холбоото Штадууд ба Англида хандаба гэхэ хэбэртэй мэдээсэлтые Ассошиэйтед Пресс гэдэг американска агентство тараана. Тиихэ зуураа тус мэдээсэл соо хэлэгдэхэнь хадаа һаяхан де Голлиин Москвада ерэхэ үедэ гурбан ехэ державын хүтэлбэрилэгшэдэй болохоёо байһан зүблөөндэ де Голлиие оруулхаар дуудахабди гэжэ Сталин найдуулһан хэбэртэй, тэрээнэйнь түлөө Зүүн Европодохи газарай асуудал тушаа Советскэ Союзай бодомжые де Голль дэмжэхээр зүбшөөрөө, тиихэдэ Советскэ Союз болбол Вейнскэ областиие Францидэ шэлжүүлэн үгэхөөр Франциин эрилтые дэмжэхээр зүбшөөрһэн бололтой байна.

Ассошиэйтед Прессэй энэ мэдээсэл бодото үнэн байдалтай огто таарангүй гэжэ мэдүүлхээр ТАСС этигэмжэлэгдэбэ.

Франко-советско профсоюзна комитет тухай

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй Президиум болбол франко-советско профсоюзна комитедые бии болгохо тухай Франциин ажалай бүгэдэнниитын конфедерациин дурадхалые хүлеэн абаба. Франко-советско профсоюзна комитедэй советскэ делегаци иимэ составтайгаар баталагдаа гэбэл: нүхэд Кузнецов В. В.—ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ (делегациин хүтэлбэрилэгшэ), Соловьёв Л. Н.—ВЦСПС-эй секретарь, Цветкова В. С.—Ивановска областиин хлопчатобумажна ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ, Карягин В. И.—центральна түмэрзамуудай хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ, Филатов Н. П. — зүүн районуудай шулуун нүүрһэнэй ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй профсоюзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ, Жмыхов И. Н.—ВЦСПС-эй уласхоорондын таһагые даагшын орлогшо—(делегациин секретарь).

Французска профсоюзуудай делегаци Москвада ерэбэ

Ажалай Бүгэдэнниитын Конфедерациин секретарь (делегациин хүтэлбэрилэгшэ) Бенуа Фпашон, Ажалай Бүгэдэнниитын дыконфедерациин секретарь ба Национальна Эсэргүүсэлтын Соведэй түрүүлэгшэ Луи Сайян, Ажалай Бүгэдэнниитын Конфедерациин секретарь Альберт Газье, барилгын хүдэлмэришэдэй Конфедерациин генеральна секретарь Люсьен Лябрусо, түмэрзамай хүдэлмэришэдэй Федерациин секретарь Марк Дюпюи гэгшэд составтай французска профсоюзуудай делегаци үсэгэлдэр Москвада ерэбэ.

Аэродром дээрэ энэ делегацие ВЦСПС-эй түрүүлэгшэ В. В. Кузнецов, ВЦСПС-эй секретарьнар М. П. Тарасов, Е. Я. Сидоренко, Ивановска областиин хлопчатобумажна ажаүйлэдбэриин хүдэлмэришэдэй Союзай ЦК-гэй түрүүлэгшэ В. С. Цветкова ба бусад угтаһан байна.

Январиин 16-ай үдэшэ французска профсоюзуудай делегаци ажалай Ордэн соо ВЦСПС-эй хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаһан байгаа. (ТАСС).

„Ударник“ колхозойхид уялгаяа дүүргэжэ эхилээ

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком ба ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгые зүбшэн хэлсэхэдээ Хэжэнгын аймагай «Ударник» колхозой членүүд февралиин 1 хүртэр үрһэ хааха түсэбөө, февралиин 15-да агротехническэ хэмжээ ябуулгануудаа дүүргэхэ, һү һаалга кварталиа түсэбөө мартын 2-то дүүргэхэ, адуу малаа атар таргаар үбэлжүүлхэ гэхэ мэтын социалистическэ уялгануудые абажа мүрысэһэн юм. Тэрэ мэлэн танкова колоннын байгуулгада 50 мянган түхэриг оруулхаар шиидэһэн байна.

Эдэ уялгануудаа үнэн хэрэгүүдээр дүүргэхын түлөө «Ударник» артелиин членүүд үдэр һүнигүй ажаллан, түрүүшын амжалтануудые түйлажа эхилбэ. Тариалгада ябаха хүдөө ажалай машина зэмсэгүүдээ заһабарилжа һаяар дүүргэхээ байна. Хүрэнгын үрһэ хаалга дүүрэхэ дүтэлэнхэй. 250 га газарта саһа тогтоохо түсэбөө дүүргэбэ. Танкова колонно байгуулгада мүнгэ суглуулжа байна.

Ойн урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ үргэнөөр оролсоһон «Ударник» колхозойхид уялгаяа нижэр дүүргэжэ эхилээ.

Пропагандистска хүдэлмэрилэгшэдэй зүблөөн болоожо дүүрэбэ

ВКП(б)-гэй айком ба райкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые, партийна кабинедүүдые даагшанарай болон аймагууд ба фабрично-заводуудай газетэнүүдэй редакторнуудай республиканска зүблөөн болоожо дүүрэбэ.

Тус зүблөөн дээрэ «Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVII жэлэй ой тухай нүхэр Сталинай элидхэл ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэриин зорилгонууд» тухай ВКП(б)-гэй обкомой секретарь нүхэр А. У. Хахаловай элидхэл ба «ВКП(б)-гэй обкомой XVIII пленумэй хүдэлмэриин дүн» тухай ВКП(б)-гэй обкомой пропаганда ба агитациин секретарь нүхэр Б. С. Санжиевай элидхэл зүбшэн хэлсэбэ.

Тэрэнэй һүүлээр «Хүдөө нютагуудта ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэринүүдые һайжаруулха тухай» ВКП(б)-гэй обкомой XVIII пленумэй шиидхэбэриин дүүргэлтэ болон коммунистнуудай политическэ һуралсал тухай ВКП(б)-гэй айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые болон парткабинедүүдые даагшанар элидхэлнүүдые хэбэд.

Һүүлээрынь ВКП(б)-гэй айкомуудай пропаганда ба агитациин таһагуудые ба парткабинедүүдые даагшанартай болон аймагуудай газетэнүүдэй редакторнуудтай семинар үнгэргэгдэжэ, тэрэн дээрэ саашанхи хүдэлмэриин асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

Мүн зүблөөндэ хабаадалсагшадта зорюулжа хэдэн олон лекцинүүд уншагдаа.

Бурят-Монголой искусствын шэнэ алхам

„ФАУСТ“

Шарль Гуногой „Фауст“ гэжэ оперо тон ехэ амжалтатайгаар Бурят-Монголой гүрэнэй Ленинэй ордето театрын сценэ дээрэ табигдажа байна

Ленинэй ордето Гүрэнэй Бурят-Монголой хүгжэмтэ-драмын театр Ш. Гуно гэгшын «Фауст» гэжэ оперо табиба. Энэ хадаа «Евгений Онегинэй» һүүлээр харуулһан классическэ томохон зүжэг болоно.

Манай театрай коллектив ба хүтэлбэрилэгшэд 1940 ондо Москвада болоһон бурят-монгол искусствын декадын амжалтануудаар һанаагаа амараагүй. Залуу ба ургажа байһан театрай коллектив хадаа дайн сэрэгэй үедэ улам саашаа мэргэжэжэ, улам хурса ба удхатай зүжэгүүдые һайнаар табижа байна. Энээн тухай «Фаустые» табиһан ябадал хэлэжэ үгэнэ.

Энэ оперын либретто агуу ехэ уранзохёолшо Гете гэгшын трагеди дээрэһээ үндэһэ абажа зохёогдоһон бэлэй. Тэрэ оперо 57 жэл соо (1774 онһоо 1831 он хүртэр) бэшэгдэһэн байгаа. Ажабайдалай удхань юун бэ? гэһэн асуудал илангаяа хурсаар тэрэ үедэ табигдадаг һэн. Энэ асуудалда мүнөө табиһан «Фауст» гэжэ философско трагеди харюу үгэнэ. Французска агуу ехэ революциин сүлөөлэлтын үзэл бодолнуудһаа удхалжа бэшэгдэһэн энэ оперо хадаа бүхы дэлхэйн жаргал байгуулха тээшэ уряална.

Арсаланов, Языкова, Балдаков, Лыгденова гэгшэд энэ оперын гол рольнуудта наадахадаа эрхим дууша ба актернууд болоожо байһан шадабари бэлигээ суурхуулба. Эдэнэр ба бусад бэрхэ артистнууд өөрынгөө арадай үльгэр туужын мартагдашагүй образнуудые харуулхатаяа хамта ород ба баруун Европын классическа оперые шудалжа, богонихон сагай турша соо бэеэ хүсэһэн мэргэжэлтэн болоожо шадаба.

Артист Арсаланов горьтойхон алхам хэбэ. Хэрбээ Ленскые дуулахадаа зарим үгэнүүдые тодо бэшээр гаргадаг байбал, Фаустын рольдо наадахадаа иимэ дутагдал гарганагүй. Арсаланов бэеэ ехээр барингүй дуулабал улам ехэ амжалта олхо байгаа.

Артистка Языкова Маргаритын рольдо наадахадаа хүгжэмэй ба зүжэгэй образнуудые тааруулан, гунигаа гашуудалыень дамжуулан харуулжа шадаба.

БМАССР-эй габьяата артист Балдаковой творческо ехэхэн ургалтыень мэдэбэбди. Нүхэр Балдаков Мефистофелиин зан абарие зүбөөр харуулжа, оперын бүхы актнуудта онсо һайнаар дуулажа гараа.

Классическа оперодо түрүүшынхиеэ наадаһан залуу артист Шоболов золотой ехэ бэлигээ годоруулба. Шоболов хонгёо һайн хоолойтой байжа, харагша бүхэнние баярлуулаа.

Артистка Лыгденова Зибелиин романтическа роль наадахадаа урихан байба. «Тэрээндэм таа хэлыт» гэжэ элитэ болоһон арие дүүрэн хоолойгоор дуулаба.

Артист Линхобоин Вагнерай образые бэрхээр харуулаа. Гэбэшье нэгэ бага бэеэ барижа, үлүүдэнгүй наадабалынь дээрэ байгаа гэжэ тэмдэглэхээр.

Олон оперно театрнуудта «Фаустын» зарим хубинуудые харуулдаггүй һаань Бурят-Монголой театр энэ оперые хүсэдөөрынь шахуу табиба. Хүтэлбэрилэгшэдынь бэрхэшээлһээ айнгүй тэрэнние дабажа гараа.

БМАССР-эй габьяата артист М. С. Арсеньев «Вальпургиевэй һүни» гэһэн сценэ дээрэ гоё һайхан балет табяа. Шалтыкова, Жигжитова, Тогноева, Семенова, Гладильщикова ба тэдэнтэй суг наадаһан артистнууд техническэ шадабариин д... класс харуулаа. Энэ б... «Фауст» соо тусгаар уд... болоожо орохоһоо гадна ... ямар нэгэн концертдэ шэмэ... болоожо үгэхэ байха.

БМАССР-эй габьяата ар... В. Д. Мидныш хүтэлбэри... дуулаһан хор өөрынгөө зор... нуудые эрхимээр дүүргэбэ.

БМАССР-эй арадай ар... П. М. Берлинскиин габьяа... гаар тэмдэглэхэ хэрэгтэй. ... нэй хүтэлбэрилһэн эркес... хүгжэм тодо һайнаар дуулд...

Н. Н. Новиков ба Н. П. ... темьев гэгшэд энэ зүжэг ... мээр табихын түлөө ехээр ... добо. Художник Д. М. Мор... вичын шэмэглэһэн декорац... тааруу һайхан байба.

Тэрэнэй саада тээ бидэндэ ... рагдаагүй мэргэжэлтэнэй ... долгые тэмдэглэхэ шухала. ... ньш машинист ба тэрэнэй т... лагшанар, электромонтер... костюмай, гримэй ба бутаф... цехүүдэй хүдэлмэрилэгшэд ... зүжэгые шанартай һайнаав ... бихын түлөө хүдэлөө.

Артистнуудай бэеэ зөһөөн... гуримтай байһан ябадал «Фа... тые» табихада илангаяа эл... харагдаба. Энэ хадаа РСФС... искусствонуудай габьяата ал... ябуулагша Н. Балданогой хү... бэриин ашан үрэ мүн.

«Фаустые» Бурят-Монго... театрын сценэ дээрэ таби... ябадал хадаа республикын к... турна ажабайдалай һайндэр ...

Манай театрай ургажа бай... коллектив Бурят-Монголые ... гаангвардеецүүд ба интерв... нүүдһээ сүлөөлһэн үдэрһөө ... шо 25 жэлэй алдарта ойе к... сическэ энэ оперо табилгаар ... тажа байна.

З. ГАЛЬПЕРИН

„Фауст“ гэжэ оперын сценэһээ

Баруун гарһаа: Фауст—артист Арсаланов, Валентин—артист Шоболов, Вагнер—артист Линхобоин ба артистка Лыгденова гэгшэд.

...тУдээр ТРАКТОР ...ИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ ...СР-эй НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

...5 оной январиин 15.

...ТУД	Жэлэй тусэбэй дУУргэлтэ (процентээр)
...н	82,6
...рын . .	78,1
... .	67,3
... .	62,5
...й	61,5
...ай . . .	58,5
... .	58,1
... .	52,7
...алейн .	50,8
...н . . .	50,0
... .	50,0
... .	47,7
...кэ . . .	47,2
...ын . . .	46,8
... .	46,5
... .	46,2
...н . . .	45,2
... .	44,6
... .	43,9
... .	42,5
... .	41,6
...лейн . .	40,0
... .	39,2
...санай .	39,1
...очевскэ	39,0
... .	36,0
...ска . .	35,7
... .	35,1
...йн . . .	30,9
... .	30,5
... .	23,5
...а . . .	3,7
Хамта:	45,1

...н МТС-тэ заhабарилаг... ...ктор угы.

...рYYшYYлhээ ...шээ абаха

...эй Верховно Соведэй ..., БМАССР-эй Сэвнар... ...)-гэй Обкомой хандал... ...н хөлсэжэ, 25 жэлэй ...тээхи социалистическэ ... оролсоhон Зэдын ай... ...у колхозууд тарилгада ...нгөө ябаса нилээдгүй ...а. Каландарашвилиин ... колхозой членүүд ...тнер эрхим шанартай ...а тарилгын кондицида ...йна. Тэрэшэлэн хүдөө ...ашина зэмсэтэй заhа... ...олоод агротехническэ ...улгануудаа барагаар ... байха юм. Мүн «Га... Дзержинскиин, пэрэм... ...озууд тарилгадаа бараг ...ай.

... зарим колхозууд үрhэ ...рлэхэ, поли дээрэ саhа ... болон агротехническэ ...жэ-абуулгануудые бо... ...ор унжагайруулжа бай... Энгельсын, Фрунзын, ...ын (Дэрэстэйн со... ...Пятилетка» колхозууд ...муу бэлэдхэлтэй. Эн... ...роижэтэ колхоз үрhэ ...бөө оройдо 10 гаран ...ургэhэн байна. Мүн ...й агротехническэ хэм... ...ануу хангалтагүйгөөр ...на.

...гаса хуряаха ябадалай ... дулдыдаха туладань ...ухи хэрэгсэлнүүдые ...р сооhь эрхим шанар... ...хеэрхэ хэрэгтэй. Тии... ... тарилгада бэлэдхэ... ... ябаhан колхозуудhаа ...жа номоидолоо усад... ... гээгдэнги колхозууд ...р оролсохо ёhотой.

Х. БИМБАЕВА.

СПЕЦИАЛИСТЫН ЗYБIШЭЛ

Нютагай утэгжуулгэ хусэдвөр хэрэглэхэ

Колхозно полиин ургасые эрид дээшэлүүлхэ зорилго болбол ерэхэ хабарай тарилгын кампанида бухы түхэлэй утэгжүүлгые, илангаяа манай республикын колхозуудаар элбэг байдаг нютагай утэгжүүлгые үлэмжэ тааруугаар ба хүсэдөөр хэрэглэхэ эрилтэ хэнэ.

Газарай хурhые утэгжүүлхэ гээшэ тон шухала. Бэеэ хүсэжүүлхын тула ургамалай зүйл газарай хүрьhөнhөө ехэхэн хэмжээнэй шэмэтэ юумэнүүдые абадаг юм. Теэд газарhаа абаhан юумэнүүдэйнь ехэхэн хуби хэрэггүйгөөр хосордог байна. Тиигэжэ шэмэтэ юумэнүүдэй запасай илангаяа ехэөр хосордог ябадал олон жэлдэ тариhан, хуушан хахалhан газарнуудта үзэгдэдэг.

Газарай хүрhэн соохи шэмэтэ юумэнүүдэй запасые хүсэлдүүлхэ тухай жэл бури оролдолгоо гаргаха хэрэгтэй, энээнэй тулада бухы түхэлэй утэгжүүлгые, илангаяа нютагай утэгжүүлгэ болон ажаүйлэдбэриин отходые хэрэглэхэ хэрэгтэй. Нютагай утэгжүүлгэ колхозно полиин ургасые дээшэлүүлхэ хүсэтэ зэбсэг болохо юм. Аргал шэбхэ, компост, шубуунай аргал, үнhэн фикали гээшэ ургамалые тэжээхэ шухала шэмэтэй мүн газарай хүрьhэндэхи ургамалай запасые дээшэлүүлдэг байна.

Нютагай утэгжүүлгэнүүдhээ аргал шэбхэ гээшэ эгээл шухала дээрэ тоологдодог юм. Энэ хадаа хүдөө-ажалай ургамалые шэнжэхэ шухала шэмэтэй байдаг. Аргал шэбхээр утэгжүүлхэ ябадал гээшэ газарай хүрhые гансахан шэмээр хангаха бэшэ, харин уул хүрьhэнэй шанарые hайжаруулдаг байна. Газарай хүрьhөндэ шэнгэhэн аргал шэбхэ гээшэ шииг нойтые үни удаан бариха шанартай байдаг. Иимэhээ аргал шэбхээр утэгжүүлhэн хүрьhэн түргэнөөр хатадаггүй, гандасагүй байдаг юм. Гадна шэбхэ гээшэ газарай хүрьhэнэй жэжэ шоройе нялдуулха шанартай, шорой тооhые буридүүлэн хүрьhые бэетэй болгодог байна. Шэбхын ашаар шабартай хүйтэн хүрhэн зөөлэржэ бамбагар болоод болбосоруулхада амар болгоно. Тиихэдэ зөөлэн (эльhэтэ) хүрьhөн шэбхын ашаар үлэмжэ барисалдаhан бэетэй болодог байна. Газарай хүрьhэндэ шэбхэ элбэгээр оролсоод байхадаа тэрээнэй түргэнөөр хатадгые болюулжа хүрьhые ургаса hайнтай болгодог байха юм.

Шэбхэжүүлhэн газарай хүрьhэн хэдэн культурые үни удаан саг соо үргэлжэлүүлэн тарихада ургуулха шадалтай зандаа байдаг. Шэбхын тонно бурини севооборотой бухы культурада нүлөөлдэгынь буридхэн бодоходо ургасада нэгэ центнер таряа нэмээхэ шадалтай.

Манай республикын колхозуудаар ехэнхидээ аргал шэбхэ үбэлэй үедэ поли дээрэ гаргагдана. Тиихэдээ агротехникын гол заабаринуудые дагаха хэрэгтэй. Эхилхэдээ овощиин, коноплёгой, харгаабхын, сахарна свеклын поли дээрэ гаргаха аргал шэбхын хэмжээе тодорхойлоод, hүүлээрынь бусад культурын поли дээрэ гаргаха аргал шэбхээ тодорхойлхо ёhотой. Энээнэйнгээ hүүлээр поли бухэндэ наг шэбхээ сомохо газарнуудые олохо шухала үбэл гаргаhан шэбхээ шанар hайнтайгаар байлгаха, хүсэтэй болгохын тулада 100 ашаанhаа доошо бэшэ наг шэбхэ поли дээрэ нэгэ эбоо болгон сомохо хэрэгтэй. Аргал шэбхэ сомохо газар хабарай үhанда абтахагүй хуурай газарта байха ёhотой. Наг шэбхэ сомохо газарайнгаа саhые уридшалан сэбэрлэхэ шухала. Обоолhон шэбхын хэмжээ ехэ багынгаа хирээр 3 хахад—4 метр үргэнтэй, нөгэ хахал—хоёр метр үндэртэй байха ёhотой. Шэбхын шүүhые шэнгээхын тулада сомохынгоо урда тээ 25—30 сантиметр зузаанаар соломо дэбисхэ шухала байна.

Поли дээрэ шэбхые бага багаханаар бутарган эбоолжо набашье болохогүй. Бага багаар энтэ-тэндэ алхаhан наг шэбхэ хүрэжэ газарай хүрьhые бэежүүлэн бухэжүүлхэ шанаргүй болгодог мүн тэрэшэлэн хабарай наранда хатахадаа саhанай үhанда угаагдахалаа шэмэтэ шанараа гээдэг байха юм.

Хабар саhанай үhанай хайлахада, мүн эртын бороондо угаагдажа шэбхын утэгжүүлгын шанар эбоологдоhон газараа тойрон хүрьhэндэ шэнгэдэг байна. Энээн дээрэhээ шэбхын сомогдоhон газарай хүрьhэн хэтэрхэй ехээр утэгжүүлэгдээд, полиин бусад хубинь утэгжүүлэгдэнгүйгөөр үлэхэ болоно. Нэгэн жэгдээр утэгжүүлэгдээгүй дээрэhээ ургаса алаглан сооохорложо гараха болоно.

Эhээгүй шэбхын тараагдаhан газарта буртаг үбhэнэй үрhэн үхэдэггүй, харин газарай хүрьhые ехээр даража, тариянай ургасые доошолуулдаг юм. Бага багаар обоолhон аргал шэбхые эрхэ бэшэ hайнаар эhээжэ хабарай үедэ поли дээрэ нэтэн жэгдээр тарааха хэрэгтэй.

Түлеэ, hолоомо галдажа гаргаhан үнэhэн газарай утэгжүүлгэдэ үнэhэн гээшэ газарай тэжээл болохо фикали, мүн фосфор ба известь гэхэ зүйлнүүдтэй байдаг юм. Үнэhэндэ 6-hаа 14 процент калий, 2 ... 7 процент фосфор байдаг. Пеэшэн бухэнhөө жэлдээ 2—3 центнер үнэhэн абтадаг юм. Хүдөө-ажахын культурын ургаса дээшэлүүлхэ угаасаа удхашанартай байтарынь манай эндэ үнэhэн ехэ муугаар суглуулагдадаг, ехэнхидээ үйлсөөр хонхор хобоо соогуур, энде-тэндэ хаягдадаг байна.

Үнэhэнэй шанар муудуулхагүйн тулада тэрээниие бороо хурада норохогүй, hалхинда хиидэхэгүй хуурай газарта сарай доро гү, али хайрсаг, торхо, нүхэн гэхэ мэтэнүүд соо хадагалха хэрэгтэй. Борооной үhанда угаагдажа шүүрhэн үнэhэн өгөө үнэтэ зүйл болохо кали үгы шахуу болошодог. Юуб гэхэдэ кали гээшэ амарханаар үhанда дэбтэжэ үгы болодог юм.

Гал түймэр табихагүйн тулада пеэшэн сооhоо үнhэ гаргахадаа ведро соо гү, али түмэр амhарта соо, hайнаар хабхаглагдаха нүхэн соо хэхэ хэрэгтэй. hүүлээрнь согынь унтараахын тулада хоёр суткэhээ бага бэшэ саг соо байлгаха шухала.

Ургасада түргэн хүсэ шадал үгэдэг шухала утэгжүүлгэ гээшэ шубуунай аргал болохо юм. Шубуунай аргалда амарханаар үhанда дэбтэдэг ехэ үнэтэ шэмэтэ юумэнүүд (азот, фосфор, кали) байдаг байна. Шубуунай аргал малай аргал шэбхэдэ ороходоо шэмээр 3 дахин шахуу баян байдаг. Шубуунай аргал түрүүшын ээлжээндэ үнэтэ техническэ, овощьной культурануудай таригдаха газарта хэрэглэхэ шухала.

Шубуунай аргалай шэмэтэ шанарые муудуулхагүйн тулада шубуунай байдаг газарай пол дээрэ хохир шэбхэ адхаха хэрэгтэй. Тэрэ дэбдихэ хохир шэбхэеэ хатаагаад хуурай бүтүү газарта байлгаха шухала.

Түсэбөөр тогтоогдоhон утэгжүүлгын бэлэдхэлые гансахан дүүргэхэ бэшэ, харин улүүлэн дүүргэхын тулада үбэлэй үедэ нютагай утэгжүүлгэнүүдые ехээр бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Гэбэшье, мүнөө хүртэр утэгжүүлгэ бэлэдхэхэ, тэрэниие зүбөөр хэрэглэхэ ябадалда анхарал багаар табигдана. Энэ оной январиин нэгэнэй байдалаар республикын колхозуудай поли дээрэ 17,5 процент наг шэбхэ шэрэгдээд 12,6 процент үнhэн, 9,8 процент шубуунай аргал суглуулагдаад байна. Яруунын, Кяхтын, Хэжэнгын, Курумканай аймагуудаар нютагай утэгжүүлгые эмхидхэхэ ябадал илангаяа хангалтагүй. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагта наг шэбхэ зөөхэ түсэб оройдоо 3,8 процент, үнэhэ суглуулха түсэб 5 процент, шубуунай аргал суглуулха түсэб 2,6 процент дүүргэгдэhэн байха юм.

Нютагай утэгжүүлгын бэлэдхэлые пэн дары эрид hайжаруулхын тулада мүнөө энэ бэеэрээ тон эршэмтэй хэмжээ абаха хэрэгтэй. Бии бухы утэгжүүлгын зүйлнүүд тарилга болтор хүсэд бэлэдхэгдэжэ, зүбөөр хадагалагдаха ёhотой.

В. МАМИЛОВ, БМАССР-эй Наркомземэй агротехникын Управлениин начальник.

Карнауховай бригада түрүү зэргэдэ

ВЛКСМ-эй заводской комитет (ПВЗ) декабрь hарын комсомольско-залуушуулай фронтовой бригадануудай социалистическэ мурысөөнэй дүн гаргаба. Тус мурысөөндэ нүхэр Карнаухов гэгшын хүтэлбэрлэдэг комсомольско-залуушуулай фронтовой бригада декабрь hарынгаа түсэб 489 процент дүүргэжэ түрүү hүүри эзэлбэ. Нүхэр Карнауховай бригадада ВЛКСМ-эй заводэй комитедэй дамжуулгын Улаан туг грамотатайгаар барюулагдаба. Энэ бригада гансал завод соогоо түрүү hүүри эзэлээ бэшэ, харин бухы город соогоо түрүүлбэ. Бригадада «Улан-Удэ городой эрхим залуушуулай бригада» гэhэн нэрэ олгогдоhон ба ВЛКСМ-эй горкомой хүндэлэлэй книгэдэ бэшэгдэhэн байна.

И. СОБОЛЕВ.

Улан-Удын мяханай комбинадай субпродуктово цехын эрхим хүдэлмэришэн Е. М. Оснорбина.
А. Поповой фото.

БМАССР-эй Совнаркомдо

Агрономуудай республиканска конференци үнгэргэхэ тухай

Бурят-Монгол АССР-эй Арадай Комиссарнарай Соведэй тогтоолой ёhоор байгша оной февралиин нэгэдэхи хахад соо агрономуудай республиканска конференци үнгэргэгдэхэнь. Эндэ аймагай таhаг болон МТС-үүдэй ахалагша агрономууд, аймземхозой болон сортовой участогуудай агрономууд, үндэр ургасын түрүүшүүл, опытно станцинуудай, hуралсалай заведенинүүдэй научна хүдэлмэрилэгшэд хабаадалсаха байна.

Конференци дээрэ иимэ асуудалнууд хэлсэгдэхэ гэбэл:

1. «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» СССР-эй Совнаркомой 1944 оной августын 7-ой тогтоол ба хүдөө-ажалай культуранудай ургаса дээшэлүүлхэ талаар республикын агрономуудай зорилгонууд.

2. Агротехникын үүргэ дээшэлүүлхэ ябадал—үндэр ургаса хуряахын түлөө тэмсэлэй шухала зорилго.

3. БМАССР-эй колхозуудаар үрhэнэй ажахые hайжаруулха тухай.

4. Республикын малажалай тэжээлэй база hайжаруулха хэмжээнүүд тухай.

Хэлэhэн үгэдөө хүрэхын түлөө

Бурят-Монголые сагаангвардеецүүд болон интервентнүүдhээ сүлөөлhэнhөө хойшо 25 жэлэй ой тухай БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум, БМАССР-эй Совнарком, ВКП(б)-гэй Обкомой хандалгада харюу болгон Улан-Удын элеваторай хүдэлмэришэд, албахаагшад иимэ уялгануудые абаба гэбэл:

1. Складуудта хадагалагдажа байhан бухы таряагаа hайнаар харууhалжа, мэнсогоршье ерооhо гутаахагүй;

2. Сортовой болон хүрэнгын таряа хааха правительствын даалгабари дүүргэхэ ябадал хангаха;

3. Таряае крупа болгожо болбосоруулха мэргэжэл шудалжа, бэлэн продукци элбэгээр гаргаха;

4. Вагондо таряа талха ашаха болон буулгаха ябадал түргэн эмхидхэжэ, вагониие үни удаан байлгахагүй гэхэ мэтэ.

(Үргэлжэлэл. Эхиниинь «Б. М. Үнэнэй» январиин 16 ба 17-ой номернуудта).

Гэртэhээ холохон ошожо ябахадаа, Цыренэйгээ,
Гэдэргээ хаража гараараа зангахада,
Хандамань,
Урин гүлмэр гэрэл нюдөөрөө эрхэлүүлэн,
Угалзата торгон пулаадаараа даллан үдэшэнэ.
Хани Цыренэйнь бишыхан шаргалай туруунhаа,
Халуун улаан тооhо бурьялан гээгдэнэ.
Хандама басагадаараа, харахан нюдэдөө
уhатуулан,
Харагдахаа болижо далда ороторынь зогсоо hөн.

III.

Банзар түрүүлэгшын районhоо бусажа ерэмсээр
Басагад hамгад гэртэнь сэхэ ерэнэд ха.
Тэхэ үбгэн, Мүнхэ баабай түрүүтэй
Тэдэнэй дунда Санжит, Хандама бэрэтөөэ.
Уряалгүйгөөр өөhэдөө ерэhэн айлшадаа,
Уітажа хүндэтэйгөөр Банзар түрүүлэгшэнь
hуулгаба.
Хамтаржа эдэнэрэй ямар хэрэгээр ерэhые,
Харахадаа өөрөө Банзар түрүүлэгшэ мэдэнэ ха.
Буруу зүбые шалгажа мэдэхээрээ, Хандама,
Бултанай зүгhөө ерэhэн ушараа хөлэбэ ха.
Зүг бүридэнь hахагар үбгэдүүд hамгадууд,
«Зүб» гэлдэжэ дохилсон дүнгэлсэн hуубад ха.
Жэмэс сэсэглигтэ үзэсхэлэн hайхан
городуудынай,
Зэрлиг дайсадай бузар хүлөөр hандарбал.
Баян суута алтан орон Украинаар,
Барлаг богоолой хара гэнжэ ханхирбал.
Агуу манай зүрхэн—город Москвае,
Арьятан дайсанай самолёдууд ерэжэ
бомбодобол.
Газар оромнай хэдыдэхи үдэрөө, ингэжэ,
Гал түймэрэй улаан хэлеэр хүжэлнэб.
Илдам нүхэрөө, ганса хүбүүгээшье
мордохуулаад,
Үбгэд hамгад үншэрөөд мүнөө байхадаа,—
Унтаха хэбтэхэ, гэртээ hуухынше аргагүйл.
Унда хоолшье хоолойдо орожо үгэнэгүйл.
Баршад эүгэлтэ нимэ хатуу үдэрнүүдтэ
Басагад hамгад юугээ хэхэ ушартай юм.
Багша Сталинай яагты гэжэ захирха юм.
Банзар түрүүлэгшэ танhаа дуулахаяа ерээбди.
Үбгэд hамгадай наhаараа мартахагүй hонорэор,
Үгэ бүхэнөө нэгэ нэгээр нягажа,
Банзар түрүүлэгшэ томоотой аалиханаар
эхилбэ.
Багша Сталинай бүхы заабари дуулгаба.
—Улаан Армимнай хатуу шанга сохилтоороо,
Уршагта дайсадай hүртэ техникэ
муудхаабашье,
Гитлер шуhашын олон дивизитэй тэнсэнгүй
Гэдэргээ сухарихa баатай болоо,—гэбэ ха.
Багша Сталинай өөрынь сэсэн заабаряар
Баруун Украиныи хүсэтэ ехэ заводууд,
Холын Сибирь, Урал хүртэр зөөлгэгдежэ,
Хорото дайсадые сохихо зэбсэг түхеэрнэ.
Сохом дайсадые илажа шадаха зоригтой
Совет оронoй бүхы олон арадууд,
Эсэгэ Сталинайнгаа үнэн бата уряалаар
Эбтэй эхмитэй илалтын хэрэгтэ нэгэдэбэ.
Эсэгэ Сталинай үшөө сяашань бидэнэртэ,
Эрхим hайнаар, сэрэгэй гуримаар ажаллахые,
Хамагай хатуу уялга болгон уряална.
Хамагhаа үлүүгээр бидэнэдтээ найдажа хандана.
Ажал хүдэлмэридөө эрхим hайнаар ябахадаа,
Армидаа бидэнэр туhалжа мүнөө шадахабди.
Ажал хүдэлмэридөө дайнай гуримаар ябаал hаа,
Алуурша дайсадай илагдаха үдэрые
ерүүлхэбди.
Ингэжэ хэлээд, Банзар түрүүлэгшынгээ
дүүргэхэдэ
Энтэ тэнтэ толгойгоо маажажа. үбгэдүүд,
«Яhала бултадаа ойлгогдоо»,—гэлдэн
зүбшөөнэд.
—Ямар ажалда гараха гээшэб,—гэлдэнэд ха.
Бултаараа үглөө тарянай хуряалгада
сугларжа
Бухал табижа, боолто боохоор шнидэжэ,
Ажал хүдэлмэридөө олоороо ябахаар ойлгэлсожо
Ахай абгайнар гараха тээшээ түхеэрбэд.

* * *

Адуудаа манажа намарай hүниие үнгэргөөд
Абида Ахайханай гэртээ hаяхан оромсоор,
Соднэм хүбүүн бэшэг асаржа үгэнэ ха,
Сохом энэ Цыренhээ гэжэ баясабад ха.
Харийн газарhаа хүлеэhэн бэшэгынь ерэжэ,
Халуун гартань мүнөө ороод байна ха.
Абида ахайхан Цырен хүбүүнэйнгээ бэшэгые
Абажа шадабашье уншажа огто шадабагүй.
Задалаад харахадань тоогүй олон үзэгүүд,
Залгаатай алтан сахарингууд шэнги жэрылдэнэ.
Хонгор талын саhан дээгүүр байгааша,
Хони малай мүрнүүд шэнги барсайлдана.
Хамаг хүсөөэ гамнангүйгөөр оролдожо,
Халаг, бэшэгтэ hураhаншье байхаяа
яагаабиб?
Ашата хүбүүнэйнгээ эльгээhэн үнэтэ бэшэгые,
Абаhан дары уншадаг байхаяа яагаабиб.
Гушан үдэр, гушан hүнишье оролдожо,
Гушан сагаан үзэгөө шудалхала яагаабиб.
Хүнүүдэй уншадаг зузаан номуудые
уншаашьегүй hаа
Хүбүүнэйнгээ бэшэг уншадаг байхаяа
яагаабиб.
Абида ахайхан мориндоо бушуухан мордожо,
Алтарма шаргал тарянай дундуур гүйлгөбэ.
Хари холоhоо ерэhэн бэшэгээ уншуулжа,
Хандаматаяа хамта баясаха гэжэ яараба.
Абида ахайханай яаража ябахада, зорёолhондол,
Агуу hүрэгүүд харгыень хаажа бэлшэнэд.
Яаhан олон үхэр малнууд гээшэб даа?
Яаhан удаан субана гээшэб, барагданагүй.
Арайхан гэжэ үхэрнүүдэй субажа дүүрэмсээр
Ахайхан яаража морёо сэхин гүйлгэбэ.
Үглөөнэй адуулганда гаража ябаhан
хониндуудаар,
Үндэр хаалгатай үүдэн дээрэ золгошобо.
Дулаан зунай манан шэнги сайбайжа,
Дунгигар сагаан хонид субан хүдэлнэ.
Үндэр үүдээр багтажа ядан гарахадаа
Үргэн голой урсаhан шэнги хүдэлнэ.
Баян эдеэтэй тарянай дундуур ахайхан,
Баруун хойшоо шамдуу түргэн гүйлгэнэ.
Хүбүүнэйнгээ бэшэгые гартаа шантаар адхажа
Хүрин Улаан тооhо гарган гүйлгэбэ.
Абида ахайхан Хандама бэрээ харахадаа,
Амидан тэбэдэн үгэшье хэлэжэ шадабагүй.
—Хүбүүнhээ, Цыренhээ бэшэг ерээл, харыши,
Хүүгэмни түргэн уншыш,—гэжэ дуугарба.
Хандама Цыренэйнгээ түрүүшын бэшэг
абахадаа
Халуун хасартаа уралдаа дахажа таалаа hэн.
Баян тарянай алтан сасагуудые норгожо,
Баярай нёлбоhон нюдэнhөөнь адхаран байгаа
hэн.

«Аяа хайрата эхэ эсэгэ хоёрни,
Амраг ганса, илдам инаг Хандамамни,
Аяар холоhоо, олон хоногшын газарhаа
Амар мэндээ дуулган доро дохино би.
Үдэр hүнигүй олон хоногто ябажа,
Үдэшэ орэй Москва городтоо хүрэбэбди.
Огторгой үндэрые хара үүлэн бүрхөөжэ,
Олон галдараа инаг Москва толорногүй.
Хамагта ойро, зүрхэндэ түрэл городойгоо,
Хатуу дайнай байдалда ороhые харанабди.
Хүн бүхэн солдат боро шинельтэй,
Хүсэтэ дайсадые хюдахын хүсэлөөр амилна.
Хүсэтэ дайсадые хюдахын хүсэлөөр хатуужан,
Хүн бүхэн баруулжаа шамдуу алхална.
Булад жаланудай уртай хүхэ үзүүрнүүд,
Булад горхонол баруулжаа урасан хүдэлнэ.
Алдарта илатаяа шэрээхэ баатар нүхэдөөрөө
Автомат буунуудтай зэргэ жэрган алхалжа,
Танк тогтоохо архаг хаалтануудай хажуугаар
Тапил түрэл улаан талмайдаа гаранабди.
Ажалша түмэнэй үнэн жаргалынь олгожо—
Агуу Ленинэй нойрсон оршодог Мавзолейн,
Хүрин шулуун вангин үндэр табсангууд,

(Үргэлжэлэлынь хожомой номерто гараха.

Греческэ премьер-министр Пластираста Рузвельтын эльгээhэн бэшэг

ЛОНДОН, январиин 16. (ТАСС). Вашингтонhоо Рейтер агентствын корреспондентын мэдээсэhэнэй ёhоор, президент Рузвельт болбол греческэ премьер-министр Пластирасын бэшэгтэ харюу болгон тэрээндэ январиин 15-да бэшэг эльгээжэ хандаба.

hүүлэй үедэ Грецидэ болоhон трагическа шуhа адхалгата тэмсэл болбол гүн ехэ гэмшэл гаргана гэжэ американска арадай үмэнэhээ, мүн тэрэшэлэн өөрынгөө үмэнэhөө Рузвельт эльгээhэн бэшэг соогоо заана. Эльгээhэн бэшэг соо саашадаа ингэжэ хэлэгдэhэн байна гэбэл, дайнай ябуулгануудые зогсооhо... лээр репресси хэгдэхэгүй... данска дайн дээрэhээ ... арсаддаата асуудалнууды... тэ демократическа арга... хэхэ ябадал ойрын саг с... ха байха гэжэ Плас... hүүлшын мэдүүлгэ ... Рузвельтые өтигүүлбэ. ... правительство болбол ... союзнигуудтай барис... Грециие hэргээн бодхоо... тэ али болохо практичес... лажа үзүүлхээр бэл... эльгээhэн бэшэг соогоо ... байна.

Румынида ородой литературада hонирхол гарана

БУХАРЕСТ. январиин 16. (ТАСС). «Русская книга» гэдэг магазинай нээгдэhэн түрүүшын үдэр болбол Румынида ородой литературые ехээр hонирхохо байhаниие харуулба. Тус магазинда үглөөнhөө абаад үдэшэлэн эрой болтор ном абаха хүнүүд хододоо дүүрэн байгаа... шын үдэртэ ородой ... ба мэдээжэ советскэ ... нуудай зохёолнууд дуу... ба. Советскэ ном дэб... худалдан абахаар Рум... томо городуудhаа тус ... делегаци ерэhэн байна.

Культурай хүдэлмэрилэгшэдэй болгар... делегаци Белградта ерэбэ

БЕЛГРАД январиин 15. (ТАСС). Софийска университедэй ба Болгарска писательнуудай союзай делегаци Белградта ерээ гэжэ «Слободна Югослави» гэдэг радиостанци мэдээсэнэ. Тус делегаци болбол хоёр ... арадуудай культурна ха... саа тогтоохо хэмжээнүү... лэп хэлсэхын тулада ... ска эрдэмтэн ба писате... уулзаха юм.

Гадаадын hонин

◆ Январиин 4-эй hүни урда Англи дээгүүр германска авиацийн эдибхитэ ябуулга болоо. Хүн харын гарза бии.

◆ Дайсантай холбоо барисаатай байhанай түлөө гэмнэгдэжэ Франциди Марселиин зургаан банкын директорнүүд ... лэгшэнэр сүүдээр ... Эдэ нюурнууд бултадаа ... шэ жэлэй август соо ... алта ба гадаадын вал... та немецүүдтэ дамжуул... байна.

Харуюсалгата редакторай орлогшо Д. ЛУБСАНОВ.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ: секретаря—3-23; от... партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); объявлений—2-64 (2 зв.).

Н—00273. Типография Государственного газетного издательства при СНК БМАССР. Тираж...